

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Amsterdam: Sarphatistraat 470, Bolwerk Muiden

Gawronski, J.

Publication date

2011

Document Version

Final published version

Published in

De Archeologische Kroniek van Noord-Holland

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Gawronski, J. (2011). Amsterdam: Sarphatistraat 470, Bolwerk Muiden. *De Archeologische Kroniek van Noord-Holland*, 2010, 17-18. <http://www.noord-holland.nl/web/Themas/Cultuur/Provinciaal-Depot/Archeologische-kroniek-1.htm>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Provincie
Noord-Holland

De archeologische kroniek van Noord-Holland 2010

Inhoud

- Voorwoord**
- 2 Alkmaar**
  - 2 Doelenveld
  - 5 Paardenmarkt
  - 7 Paardenmarkt (voorlopige resultaten)
  - 10 Wagenmakerstraat
- 13 Amsterdam**
  - 13 Elandsstraat 101-109
  - 15 Haarlemmerplein
  - 16 Herengracht 74-78
  - 17 Noord/Zuidlijn
  - 17 Sarphatistraat 470, Bolwerk Muiden
  - 18 Varia
- 20 Amsterdam-Zunderdorp**
  - 20 Kerkhof
- 21 Bergen**
  - 21 Ruïnekerk
- 23 Bergen en Harenkarspel-Schoorldam**
  - 23 Kasteel of tolhuis
- 24 Beverwijk**
  - 24 Broekpolder-Wijkerbroekse molen
- 24 Castricum**
  - 24 De Boogaert
  - 26 Dorpsstraat
- 27 Egmond-Binnen**
  - 27 Herenweg 66
- 29 Enkhuizen**
  - 29 Molenweg 7
  - 32 Noorderboerenvaart 26
  - 32 Noorderhavendijk tot Compagniesbrug
  - 37 Vijzelstraat
- 41 Waagstraat 6**
- 44 Zuider Boerenvaart 43**
- 47 Haarlem**
  - 47 Groot Heiligland 26
  - 48 Stationsplein/Jansweg
- 50 Heemskerk**
  - 50 Dorpskerk
- 51 Heerhugowaard**
  - 51 De Horst
- 51 Heiloo**
  - 51 Maalwater
- 53 Hoorn**
  - 53 Kleine Havensteeg 7-9
  - 56 Westerdijk 13-17
- 59 Hoorn, Enkhuizen, Stede Broec, Drechteland**
  - 59 Zuiderdijk
- 62 IJmuiden**
  - 62 Lange Nieuwstraat
- 64 Medemblik-Opperdoes**
  - 64 Camping Klein Giethoorn
- 66 Medemblik-Abbekerk**
  - 66 Dorpsstraat 8
- 66 Oostzaan**
  - 66 Jacob Corneliszstraat ter hoogte van nr. 8/9
  - 68 Kerkstraat/Kerkbuurt
  - 69 Zuideinde 67-69
- 70 Purmerend**
  - 70 Koemarkt-Ursulaklooster
- 71 Stede Broec-Bovenkarspel**
  - 71 Hoofdstraat 17-19
- 72 Uitgeest**
  - 72 Plangebied Verzijlenberg (nabij de Waldijk)
- 73 Uitgeest-Assum**
  - 73 Waldijk perceel J
- 74 Wormerland-Jisp**
  - 74 Dorpsstraat 5a
  - 75 Weiver
- 76 Zaanstad-Krommenie**
  - 76 Noorderhoofdstraat 173
- 77 Zaanstad-Westzaan**
  - 77 J.J. Allanstraat 210
  - 77 Kerkbuurt 37
- 80 Zaandam**
  - 80 A.F. de Savorin Lohmanstraat 19-21/Zuiderkerkstraat 9
- 81 Varia**
  - 81 Oproep
  - 81 Een adellijke orka
  - 83 Collectie Westra op weg naar het Depot
  - 84 De herkomst van Hilde
  - 86 Drieknoppenfibulae uit Kennemerland
  - 88 De 'small long brooch' van Limmen
  - 90 Een Neanderthalerwerktuig uit Muiderberg
  - 91 Naarden | IJzeren Veld
  - 92 Gooi en Vechtstreek Vondstmeldingen 2010
- 94 Recente restauraties provinciaal depot**
- 97 Literatuurlijst**
- 100 Illustratieverantwoording**

Amsterdam | Sarphatistraat 470, Bolwerk Muiden

Bij de aanleg van een kleine funderingsput in maart 2010 bij de Rijksakademie van Beeldende Kunsten aan de Sarphatistraat zijn muurresten gedocumenteerd van het 17de-eeuwse bolwerk Muiden. Dit was één van de 26 bolwerken van de stadsmuur, die in het kader van de Vierde Uitleg (stadsuitbreiding) in 1663 rond Amsterdam is aangelegd. Het muurwerk bleef in situ behouden en is tot de maximale ontgravingsdiepte van 0,10 m boven N.A.P. ingemeten. De muur was 1,65 m breed en opgetrokken in roodbruine bakstenen van 24/24,5 x 11,5 x 4/4,5 cm. Het ging om een deel van de schildmuur van de rechter schuine zijde (face) van het bolwerk. Bij de sloop van het bolwerk in 1874 zijn de maten van de muren nauwkeurig vastgelegd. Deze maatvoering komt overeen met de archeologische gegevens van andere bolwerken van de Vierde Uitleg, waaronder Zeeburg en Oosterblokhuis. De archeologische gegevens in combinatie met historische documentatie bevestigen het idee dat de stadsmuur van 1663 volgens een uniform plan is gebouwd. De nauwkeurige inmeting van de face van het bolwerk Muiden draagt bij aan verdere

Muurresten van de rechterface van het bolwerk Muiden met in rood een projectie van de complete punt (saillant) van het bolwerk, gezien naar de Singelgracht.

precisering van de historische projectie van het tracé van de stadsmuur met de verschillende bolwerken binnen de tegenwoordige topografische situatie. Zo bleek dat de saillant (punt) van het bolwerk zich waarschijnlijk binnen de oeverzone van de huidige Singelgracht bevindt. Bij het normaliseren van de gracht in de tweede helft van de 19de eeuw is het bolwerk niet afgegraven, maar ingekapseld in aanplempingen. Door kleine onderdelen van de stadsmuur en bolwerken nauwkeuriger te plotten, kunnen toekomstige archeologische verwachtingen met betrekking tot de 17de-eeuwse Amsterdamse vestingbouw beter worden onderbouwd.

Gemeente Amsterdam, Bureau Monumenten & Archeologie, Jerzy Gawronski